

200 lat samorządu w Strzelcach Opolskich

Siedzą od lewej: P. Hladik, M. Nagorny, K. Miszkiniene, H. Albers, M. Strachwitz; stoją: T. Smoleń, K. Mutz, T. Goc.

W roku 1809 po raz pierwszy w Strzelcach Opolskich wybrano w demokratycznych wyborach Burmistrza i Radę Miejską. Od tego roku można datować funkcjonowanie demokratycznych władz w naszym mieście. W tym okresie przetoczyły się przez państwa ówczesnej Europy nowe ruchy społeczne z Rewolucją Francuską na czele i z Konstytucją 3 Maja w Rzeczpospolitej. W tym czasie nowe znaczące grupy społeczne (mieszczanstwo i chłopcy) uzyskiwały swoje prawa i miejsce w społecznościach.

W książce, którą napisał Pan Karol Mutz możemy odczytać, jak przez ostatnie 200 lat w naszych Strzelcach powstawały zręby społec-

zeństwa obywatelskiego, jak realizowano budowanie nowych przestrzeni gospodarczych i społecznych.

Te 200 lat możemy podzielić na różne okresy. Ja pozwolę sobie na podział, który ujmuje dwie znamienne rocznice: tę 200 letnią oraz jubileusz 20 lat nowej niepodległej RP od wyborów 4 czerwca 1989 roku, okresu powstania demokratycznych samorządów w gminach, a po kilku latach w powiatach i województwach.

I dawniej i w czasach współczesnych siła samorządów dawała intensywny impuls do rozwoju „małych ojczyzn”, gdzie suwerenem i decycentem są mieszkańcy. Trzeba pamiętać, że przez te 200 lat miasto przeżyło

liczne kataklizmy, wojny i pożary (z dwoma wojnami światowymi) i te wydarzenia miały istotny wpływ na jego funkcjonowanie.

Pierwsi burmistrzowie zajmowali się głównie nową organizacją życia społecznego i gospodarczego i tak np. za pierwszego Burmistrza dr Clementa (1809-20) wybudowano biegnącą przez Strzelce drogę łączącą Wrocław z Krakowem, a także uruchomiono targowisko miejskie, które funkcjonuje do dnia dzisiejszego. Burmistrz Kielbassa (1837-48) dokończył odbudowę miasta po pożarach i wybudował nowy ratusz. Za Burmistrza Groetschela (1853-62) uruchomiono w mieście garnizon wojskowy, a Prankel

otworzył warsztaty budowy maszyn. Burmistrz Ehrenfried Gundrum (1874-1901) został zapamiętany jako ten, który uporządkował „kasę” miasta, a za jego kadencji wybudowano połączenie kolejowe przez Strzelce (Opole-Bytom) i wybudowano budynek nowego więzienia. Burmistrz Paul Gundrum – syn (1901-24) wybudował wodociągi miejskie, kanalizację wraz z nowoczesną, jak na tamte czasy oczyszczalnią i zapoczątkował elektryfikację miasta. Pierwszy po II wojnie światowej Burmistrz Skowronek (1945-47) organizował życie w zniszczonym mieście, natomiast burmistrz Kitliński (1947-1960) odgruzował miasto, odbudował większość budynków i dróg. Naczelnik Bomba (1975-87) doprowadził do intensywnej rozbudowy miasta, to za jego kadencji powstały nowe budynki mieszkalne i osiedla, rozbudowano FMR „Agromet” i uruchomiono cementownię „Strzelce Opolskie”.

W tych ostatnich 20 latach tak w Strzelcach Opolskich, jak i w całym kraju było nie tylko pozytywnie, transformacja przyniosła również zagrożenia, wraz z upadkiem starego systemu upadały fabryki, u nas Agromet, Cementownia, Opolwap. Równocześnie rodziła się nowa rzeczywistość gospodarcza, czego przykładem jest wybudowanie fabryki Intersilesia Mc Bride, powstanie firmy Transannberg i innych, nowych sklepów tzw. marketów (Kaufland, Biedronki). Ten okres to kadencja Burmistrza Fabianowskiego (1990-2006), w tym czasie wybudowano między innymi nowoczesną oczyszczalnię ścieków, kanalizację na Suchych i Mokrych Łanach, budynek Gimnazjum z nowoczesną halą widowiskowo-sportową, cmentarz komunalny, wyremontowano szpital, przejęto od Państwa

dok. na str. III

Obchody rocznicy

30 maja w sali widowiskowej Strzeleckiego Ośrodka Kultury odbyła się uroczystość z okazji 200-lecia pierwszych wyborów komunalnych w Strzelcach, połączona z nadaniem tytułów Honorowego Obywatela Gminy Strzelce Opolskie.

Uroczystość rozpoczął wykład dr Joanny Popińskiej z Uniwersytetu Wrocławskiego na temat 200-lecia samorządności na Śląsku i historycznych uwarunkowań ówczesnej reformy.

Po odczycie Przewodnicząca Rady Miejskiej Teresa Smoleń wraz z Burmistrzem Strzelce Opolskich Tadeuszem Gocem wręczyła tytuły nadania Honorowego Obywatelstwa Gminy Strzelce Opolskie.

Te zaszczytne tytuły radni strzeleckiej Rady Miejskiej przyznali:

- Pawłowi Hladik z miasta partnerskiego Holice,
- Mikołajowi Nagorny z miasta partnerskiego Tyśmienica,
- Krystynie Miszkiniene z miasta partnerskiego Druskienniki,
- Helmutowi Albersowi z miasta partnerskiego Soest,
- Margrit Hrabnie Strachwitz von Groß Zauche und Camminetz,
- Andreasowi Gundrum.

Kolejnym elementem uroczystości było wystąpienie Burmistrza Tadeusza Goca, przypomniawszy on drogę Strzelce poprzez minione 200 lat, różne etapy i oblicza samorządności. Burmistrz wyróżnił osoby szczególnie zasłużone dla rozwoju Gminy Strzelce Opolskie, wręczając im listy gratulacyjne i pamiątkowe statuetki. Uroczystość zakończył koncert wokalnie-fortepianowy w wykonaniu Marii i Aleksandry Garbal.

Hity Dni Ziemi Strzeleckiej

Budka Suflera

Zakopower

Pokaz sztucznych ogni

Książka o strzeleckich burmistrzach

Z okazji obchodów 200-lecia samorządu, ukazała się książka Karola Mutza pod tytułem „Burmistrzowie Strzelce Opolskich 1809 – 2009”. Autor, strzelecki radny i miłośnik lokalnej historii, opisuje w niej dzieje miasta pod rządami kolejnych burmistrzów oraz naczelników. Nie jest to typowy tekst historyczny, ale, jak pisze autor, chęć przypomnienia niektórych wydarzeń i osób z nimi związanych. Jan Goczoł napisał w przedmowie: *historię miasta dobrze zacząć poznawać poprzez biografie pojedynczych, wyraźnie w tej historii zakorzenionych ludzi.* Okazję do takiego spojrzenia na Strzelce Opolskie będą mieli czytelnicy książki Karola Mutza.

